

Wieści z kraju

Powstał rezerwat „Wielkopolska Dolina Rurzycy”

Po długich staraniach, m.in. Klubu Przyrodników oraz Nadleśnictw Płytnica i Jastrowie, powstał rezerwat przyrody „Wielkopolska Dolina Rurzycy”. Zatwierdzenie rezerwatu wieńczy starania przyrodników i leśników, zapoczątkowane przez profesorów Janinę i Mieczysława Jasnowskich, którzy już w latach 80. docenili i opisali walory przyrodnicze tego obszaru.

Rezerwat obejmuje 896 hektarów powierzchni. Na terenie Nadleśnictwa Jastrowie znajduje się 309 hektarów gruntów leśnych i 3 jeziora: Krąpsko Małe, Krąpsko Duże i Trzebieszki. Pozostały obszar położony jest w Nadleśnictwie Płytnica.

Rezerwat od strony północnej graniczy z rezerwatem źródłiskowym „Diabli Skok”, od południa z rezerwatem „Smolary”, a od zachodu z utworzonym w 2005 r. w województwie zachodniopomorskim rezerwatem „Dolina Rurzycy”. Powstał tym samym ponad 1600-hektarowy ciągły blok powierzchni chronionej. Kompleks rezerwatów obejmuje dolinę rzeki w krajobrazie sandrowym, ciąg jezior różnych typów oraz związany z doliną kompleks rozmaitych torfowisk, w tym unikatowe źródliska i mechowiska.

(Klub Przyrodników)

Polska przegrywa sprawę o kryteria przeprowadzania OOS

Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich wydał wyrok C-66/06 w sprawie kryteriów kwalifikacji przedsięwzięć do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Sprawę tę wytoczyła Komisja Europejska przeciw Irlandii, a Polska przystąpiła do niej w charakterze interwenta po stronie irlandzkiej. Irlandia i Polska usiłowały udowodnić m.in., że system kwalifikacji przedsięwzięć do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oparty na progach wielkości przedsięwzięcia (tak jak to jest np. w Polsce) jest prawidłowy w świetle europejskiej dyrektywy OOS (dyrektywa 85/337).

Trybunał w wyroku z 20 listopada 2008 r. nie podzielił tego stanowiska i orzekł, że system, w którym wielkość przedsięwzięcia (wartości progowe) jest stosowana jako jedyne kryterium kwalifikacji, czy może ono znacząco oddziaływać na środowisko, czy też nie (czy wymaga przeprowadzenia postępowania, czy nie), jest niezgodne z dyrektywą i przekracza granice swobody transpozycji dyrektywy.

Wyrok może mieć istotne konsekwencje praktyczne. Przedsięwzięcia, które zgodnie z prawem polskim zostałyby zwolnione z konieczności przeprowadzenia OOS z wyłącznego powodu, że ich wielkość nie przekracza progów wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, mogą być niezgodne z prawem UE. Przedmiotowe rozporządzenie będzie musiało być zasadniczo przebudowane.

(Klub Przyrodników)

Stanowisko organizacji ekologicznych w sprawie inwestycji

„Kotarz”

Organizacje ekologiczne Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne „Klub Gaja” i Stowarzyszenie dla Natury „Wilk” wyraziły negatywną opinię w sprawie planów rozbudowy infrastruktury narciarskiej, budowy dróg, obiektów rekreacyjnych i obsługi turystycznej inwestycji pod nazwą „Kotarz”, w rejonie szczytu o tej samej nazwie w gminie Brenna. W stanowisku m.in. wyrażono negatywną opinię wobec planów rozbudowy infrastruktury narciarskiej oraz budowy dróg, obiektów rekreacyjnych i obsługi turystycznej w rejonie Hołcyna-Siągi-Węgierski-Kotarz. Uzasadniano to negatywnymi skutkami, jakie spowoduje realizacja ww. planu. Skutki te będą polegały na zaburzeniu funkcjonowania istotnego dla tego regionu korytarza ekologicznego oraz naruszeniu walorów krajobrazowych przedmiotowego terenu. Lasy masywu Klimczoka i Skrzycznego, Równicy i Baraniej Góry oraz łączącego je Beskidu Węgierskiego podlegają coraz większej antropopresji, przez co ich walory przyrodnicze są bardzo poważnie zagrożone. Wobec powyższego, za wysoce uzasadnione uznano podjęcie działań mających na celu ochronę przyrody na przedmiotowym terenie oraz stworzenie warunków dla przyjaznych środowisku form turystyki.

Leśnicy ratują wilki

W ostatnim czasie leśnicy uratowali z wnyków dwa wilki. Pierwsze zdarzenie miało miejsce pod koniec grudnia 2008 r. w leśnictwie Szurpiły w Nadleśnictwie Suwałki w województwie podlaskim. Dzięki akcji ratunkowej przeprowadzonej przez leśniczego, myśliwych z lokalnego koła łowieckiego, lekarza weterynarii i policję, wadera została uwolniona ze śmiertelnej pętli.

Drugie takie zdarzenie miało miejsce pod koniec stycznia br. natomiast na terenie leśnictwa Wrzosiec w Nadleśnictwie Czarnobór w woj. zachodniopomorskim. Wilka uratowano dzięki sprawnej akcji ratunkowej przeprowadzonej przez leśników, lekarza weterynarii i pracownika schroniska dla zwierząt. Wilka udało się uspić i uwolnić ze śmiertelnej pułapki. Był to basior w wieku 8-10 lat. Województwo zachodniopomorskie jest zasiedlane przez wilki dopiero od kilku lat.

Puszcza Białowieska w centrum uwagi Ministerstwa Środowiska

Na początku lutego minister środowiska Maciej Nowicki spotkał się z przedstawicielami władz samorządowych gmin związanych z Puszcą Białowieską. Omawiano problemy tego specyficznego regionu i możliwości pomocy ze strony resortu – zarówno w pozyskiwaniu środków na niezbędne inwestycje, jak i w tworzeniu programów służących poprawie życia mieszkańców.

Minister Nowicki, przedstawiając szeroką ofertę wsparcia finansowego i doradczego, podkreślił konieczność stałych, partnerskich kontaktów Ministerstwa Środowiska z przedstawicielami społeczności lokalnych, bo – jak powiedział – trzeba szukać kompromisu w dążeniach do szerszej ochrony naszego bezcennego skarbu przyrody i spełnieniu oczekiwań ludzi, którzy chcą żyć godnie, w dobrych warunkach.

W Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ma powstać priorytetowy program dofinansowania gmin białowieskich.

(Ministerstwo Środowiska)

Gościnną Dolina uratowana!

Władze Bielska-Białej wycofały się z planów budowy drogi przelotowej mającej przechodzić przez Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Gościnną Dolina”. Akcja organizacji społecznych, mieszkańców Bielska oraz zdecydowana postawa radnych odniosły pozytywny skutek.

O sprawie zagrożenia „Gościnną Doliny” informowaliśmy w grudniu na łamach DŻ.

Dnia 10 lutego Stowarzyszenie „Olszówka”, kierujące działania dla ochrony doliny, otrzymało list od przewodniczącego Rady Miejskiej z informacją o wycofaniu się z koncepcji budowy nowej drogi przez ZPK „Gościnną Dolina”.

Stało się tak dzięki zdecydowanej postawie kilku radnych na czele z Januszem Okrzesikiem. Pomógł również kategoryczny sprzeciw radnych i uniemożliwienie finansowania inwestycji z pieniędzy będących w dyspozycji gminy.

Spór o „Gościnną Dolinę” połączył radnych, aktywistów ekologicznych oraz mieszkańców, którzy mówili jednym głosem. Powstał Społeczny Komitet Protestacyjny mieszkańców mający na celu niedopuszczenie do budowy kontrowersyjnej drogi. Stowarzyszenie „Olszówka” zebrało kilkaset podpisów pod petycją, w której domagano się zaprzestania budowy tej drogi.

Mamy nadzieję, że groźba zniszczenia Doliny została odsunięta na wiele lat.

Opracowanie: Jacek Zachara, Radosław Szymczuk